

Labklājības ministrija

Cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības veicināšanas aktualitātes Latvijā

Konference

**«Personu ar invaliditāti rehabilitācijas un nodarbinātības iespējas un izaicinājumi
Latvijā un Eiropā»**

2016.gada 17.jūnijs

Labklājības ministrija

Joprojām darba tirgū – stereotipi un aizspriedumi

Personas ar invaliditāti vēlas strādāt!

- Darba tirgū cilvēki ar invaliditāti ir nenovērtēts potenciāls un bieži saskaras ar stereotipiem. Būtiski ir veicināt izpratni, ka viņi ir ne tikai saņēmēji, bet arī sniedz noderīgu pienesumu tautsaimniecībai un sabiedrībai kopumā.

Personas ar invaliditāti spēj pielāgoties izmaiņām!

- Lai arī pastāvošo stereotipu dēļ cilvēki ar invaliditāti bieži tiek saistīti ar tādām negatīvām iezīmēm kā nespēju pielāgoties izmaiņām, darba spēju samazināšanos un veselības problēmām, būtiski ir vērst uzmanību uz tādām stiprajām pusēm kā lojalitāte, prasmes u.c.

Personas ar invaliditāti spēj mācīties!

- Svarīga ir iekļaušanās mūžizglītībā. Visefektīvākās apmācību metodes ir apmācības darba vietā un praktiskās apmācības, nevis teorētiskie un tradicionālie apmācību veidi.

Personas ar invaliditāti neatņem darba vietas citiem!

- Protams, veselība, darbības ietekmē produktivitāti, bet realitātē - parasti šīs personas neatņem citiem darba vietas, bet tikai vēlas godīgi konkurēt un izmantot iespēju sevi pierādīt.

Labklājības ministrija

Personas ar invaliditāti un Latvijas darba tirgus 2015.gadā

Personas ar invaliditāti Latvijā (VDEĀVK)	174 060	Procentuāli pret kopējo iedzīvotāju skaitu (CSP)	8,64 %
Reģistrētie bezdarbnieki ar invaliditāti (NVA)	8 230	Procentuāli pret kopējo bezdarbnieku skaitu (NVA)	10,5 %
Darbā iekārtojušies bezdarbnieki ar invaliditāti (NVA)	2 702	Procentuāli pret kopējo bezdarbnieku skaitu, kas iekārtojušies darbā (NVA)	3,9 %
Nodarbinātās personas ar invaliditāti (VSAA)	40 450	Procentuāli pret kopējo nodarbināto skaitu (VSAA/CSP)	4,5 %

Labklājības ministrija

Personas ar invaliditāti ES darba tirgū un Latvijā (2011.gada EUROSTAT dati)

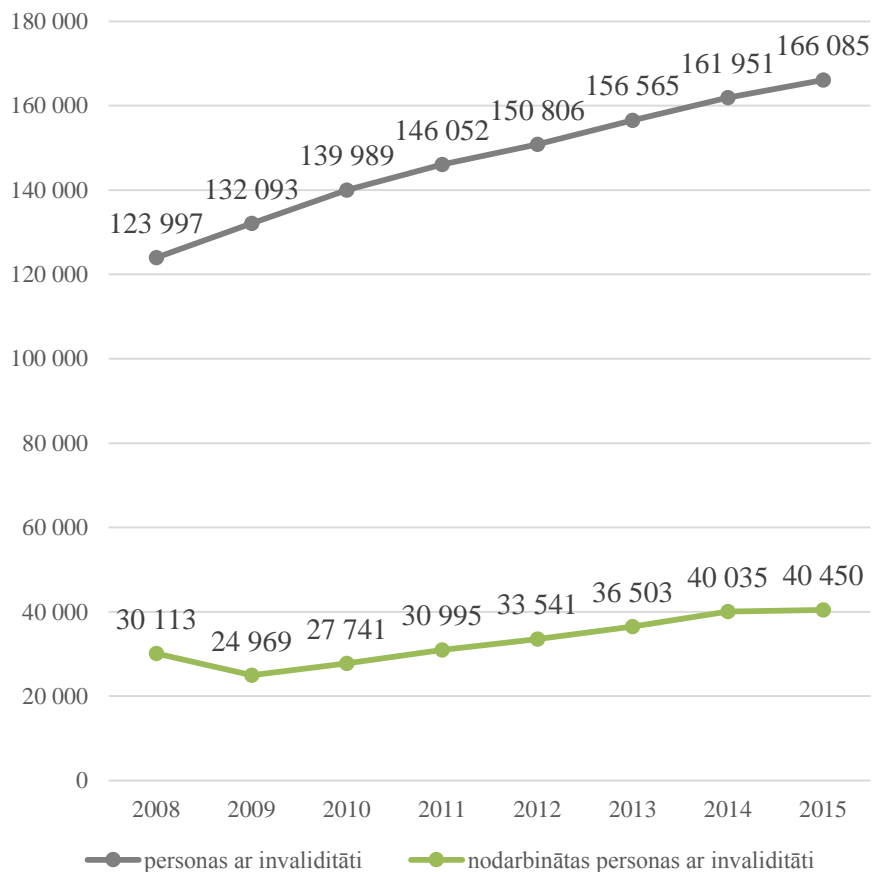
	Personas ar invaliditāti (%)	Personas bez invaliditātes (%)	Starpība (procentpunktos)
Nodarbinātības līmenis (15-64)			
.....ES 28	47,3	66,9	- 19,6
.....Latvija	50,8 (8.vieta)	62,6 (19.vieta)	- 11,8 (4.vieta)
Iekļaušanās mūžizglītībā (25-64)			
.....ES 28	6,9	9,8	- 2,8
.....Latvija	2,7 (20.vieta)	4,9 (23.vieta)	- 2,2 (7.vieta)

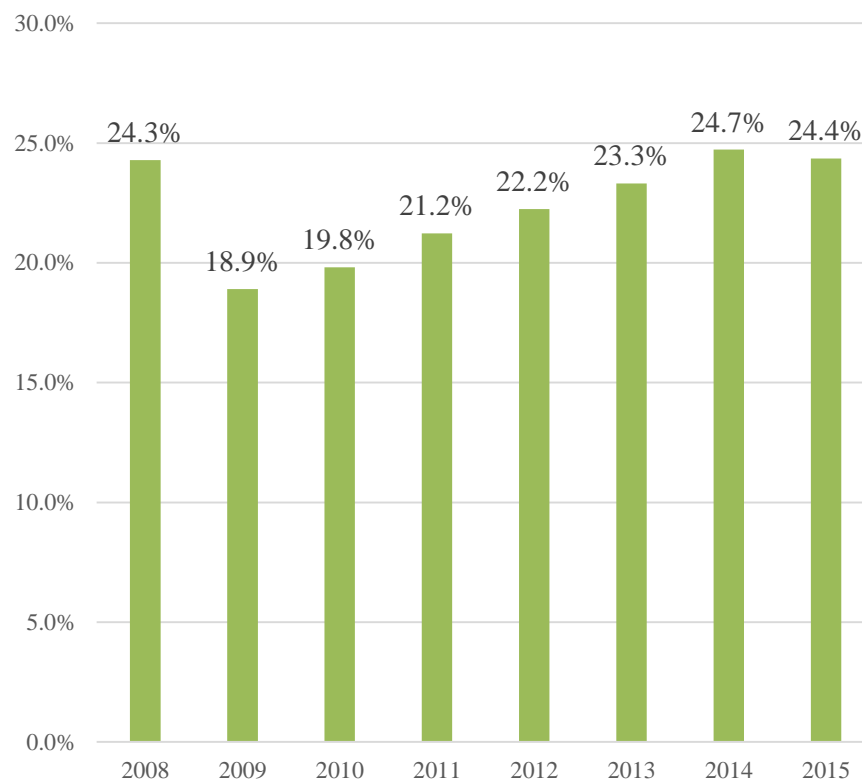
Labklājības ministrija

Personu ar invaliditāti nodarbinātība

Personu ar invaliditāti un nodarbināto personu ar invaliditāti skaits gada beigās

Nodarbināto personu ar invaliditāti īpatsvars kopējā personu ar invaliditāti skaitā gada beigās

Labklājības ministrija

Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam: mērķi

Mērķis ir sekmēt iekļaujoša darba tirgus veidošanos un pilnvērtīgi izmantot Latvijas iedzīvotāju cilvēkresursu potenciālu, atbalstīt bez darba palikušo cilvēku atgriešanos darba tirgū un sociālās atstumtības riskam pakļauto grupu pārstāvju iespējami ilgu noturēšanos darba tirgū.

Mērķis ir nodrošināt, ka ilgstošais bezdarba līmenis līdz 2020. gadam samazinātos līdz 15% no visiem bezdarbniekiem un 2,5% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.

Pamatnostādnēs ietvertu pasākumu un uzdevumu īstenošanai bez valsts budžeta finansējuma plānots piesaistīt arī ES finanšu līdzekļus – Eiropas Sociālā fonda finansējumu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" aktivitāšu ietvaros.

Labklājības ministrija

Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam: politikas apakšmērķi

Pilnveidot pakalpojumus reģistrētajiem bezdarbniekiem, atbilstoši profilēšanas rezultātā identificētajām individuālajām vajadzībām

Paaugstināt karjeras pakalpojumu izmantošanas intensitāti karjeras plānošanas procesā

Palielināt riska grupu bezdarbnieku iesaisti darba tirgū

Paaugstināt bezdarbnieku un darba meklētāju konkurētspēju, pilnveidojot darba tirgum nepieciešamās zināšanas un prasmes

Pilnveidot sadarbības mehānismus labāku darba tirgus rezultātu nodrošināšanai

Paplašināt informācijas pieejamību par darba tirgus aktualitātēm un uzlabot darba tirgus situācijas analīzes efektivitāti

Attīstīt sociālo uzņēmējdarbību

Labklājības ministrija

Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam

Personas ar invaliditāti

Integrēšana darba tirgū

- Aktīvās darba tirgus politikas pasākumu pilnveide
- Ilgstošo bezdarbnieku atbalsta programma (personu ar invaliditāti un prognozējamo invaliditāti profesionālās piemērotības noteikšana, sadarbojoties NVA un SIVA)
- Motivācijas programmas un mentorings
- Diskriminācijas novēršanas pasākumi

Prevencija darba vietās, lai neizkristu no darba tirgus

- Darba vides novērtēšana un darba vietu pielāgojumi
- Karjeras konsultācijas un personāla risinājumi
- Sociālo prasmju attīstīšana
- Mūžizglītības pasākumi
- Apmācība citu pienākumu veikšanai ar darba vadītāju
- Diskriminācijas novēršanas pasākumi

Sociālā uzņēmējdarbība kā iespēja integrācijai darba tirgū un sabiedrībā

- Komersanti, biedrības un nodibinājumi (jau pastāvošie), jaunuzsācēji
- Bezdarbnieki (54+, ilgstošie, ar invaliditāti, ar apgādājamiem)
- Personas ar invaliditāti un personas ar garīga rakstura traucējumiem
- Projekta īstenošanas laiks 2016.-2022.gads

Labklājības ministrija

Izaicinājumi

- ✓ Pilnveidot aktīvās darba tirgus politikas pasākumus, lai personas ar invaliditāti iekļautos darba tirgū (t.sk., «starpniecības» pakalpojumi).
- ✓ Sniegt iespējas personām ar invaliditāti izmantot atlikušās darbības, kompensējot darba devēja izmaksas sabalansētā veidā.
- ✓ Veicināt personu ar invaliditāti dalību mūžizglītības pasākumos.
- ✓ Izveidot sociālās uzņēmējdarbības atbalsta ietvaru.
- ✓ Darba devēju lomas apzināšanās - darba vietu kvalitāte, tai skaitā darba apstākļi, atalgojums, elastīgi darba organizācijas risinājumi, mobilitāte, izglītības un veselības aspekti darba vietā u.c.
- ✓ Diskriminācijas mazināšana, lai stereotipi un aizspriedumi pēc iespējas mazāk traucētu iekļauties darba tirgū – svarīga sabiedrības attieksme kopumā!

Labklājības ministrija

PALDIES!

www.lm.gov.lv